

NEW Age

Нова епоха?

“Ти си бог, аз съм бог,
този микрофон е бог. Тази
маса е бог. Всичко е бог.”

Бенджамин Крийм

Думите Ню ейдж според последователите на движението обозначават встъпването на човечеството в нова ера - епохата на Водолея, която ще смени епохата на Рибите. Те смятат, че на всеки 2000 години Земята преминава от един зодиакален знак в друг. Епохата на Рибите, която вече приключи, е епоха на християнството и е изпълнена с насилие. Човечеството навлезе в епохата на Водолея, която ще бъде наситена с любов,

хармония и духовно усъвършенстване.

Харолд Дж. Бери предполага, че движението Ню ейдж възниква като реакция спрямо надмощието на науката, „разглобила“ света на множество обективни съставки, разчленени до най-дребните детайли, което поражда явен стремеж към субективното и цялостното. Засилва се вниманието към вътрешния свят на човека. Глобалните подходи са предпочитани пред тясно националните.

Според Бончо Асенов масовото разпространение на Ню ейдж се дължи на четири основни фактора.

Първият е появата на трансцендентализма през XIX в. Според основното разбиране в него човек е в най-доброто си състояние, когато се намира в хармония с един универсален дух, обхванал планетата.

Вторият фактор е популярността на окултизма в края на XIX в., който се налага под названието спиритизъм.

Третият е растящото влияние на източните философии върху западната култура. Индуизмът, будизмът, дзен-будизмът и даоизмът се осъвременяват с научна терминология и се приспособяват към западното общество с неговия материализъм.

Четвъртият фактор е растящият скептицизъм към християнската вяра¹.

Ню ейдж няма свое учение. Движението се състои от около 5000 различни групи, които водят самостоятелен религиозен живот. Те могат да се разпознаят по някои

“Всяка душа е свой собствен бог. Никога не бива да се покланяш на някой друг или на нещо друго освен на себе си, защото ти си бог.”

Шърли Маклейн

типични черти:

- Занимават се с йога, астрология, магия, гледане на карти, хипноза, медитация, нетрадиционни методи на лечение и др.

- Използват специфична терминология: „висшето Аз“, „самоосъществяване“, „космическа енергия“, „универсална енергия - чакра“, „овладяване на съзнанието“ и др.

- Подкрепят теорията за „промени на парадигмата“, т.е. за еволюцията на човечеството, което в своето духовно и психическо развитие преминава от една фаза към друга.

Смята се, че сега хората живеят на едно по-ниско ниво на съзнание, а Ню ейдж им дава възможност чрез пробуждане на по-висшето им самосъзнание да променят начина си на живот.

Други два отличителни белега на движението са прогласяването на монизма и пантеизма, както и приемането на закона за кармата и прераждането. На тях ще обърнем по-голямо внимание.

ДВИЖЕНИЕТО НЮ ЕЙДЖ ПРОПОВЯДВА МОНИЗЪМ И ПАНТЕИЗЪМ

Като говорят за бога, последователите на движението нямат предвид свършения личностен Бог, Който е създал вселената. Според тях всичко е едно и всичко е бог. „Монизмът и пантеизмът са централни идеи в светогледа на Ню ейдж. Монизмът учи, че всичко е едно... Единствената разлика между материалния и нематериалния свят е нашето възприятие. Ето защо монистичният последовател на Ню ейдж ще каже, че всичко е

едно и че всички ние сме части един от друг, че всички ние сме част от едно и също нещо и има един присъстващ навсякъде дух отвъд материята.“²

Пантеизмът отива по-далеч от монизма с убеждението, че „бог е духовното единство на всички неща“. Бог е всичко. Обяснението за света в пантеистичните вярвания е, че светът е едно бавно трептене на субстанцията на бога. Те казват, че бог е високото трептене на духа, докато материята е ниското трептене на духа. Ню ейдж авторът Бенджамин Крийм показва пантеистичния светоглед, който откриваме в повечето източни религии: „Ти си бог, аз съм бог, този микрофон е бог. Тази маса е бог. Всичко е бог.“³

Монистичният и пантеистичният светоглед поддържат идеята, че светът сам по себе си е илюзия. Индуизмът говори за това като за „мая“. Материята е реална, но тя ще изчезне, когато всичко стане едно. За западните мислители често е трудно да възприемат тази идея от източните учения. Когато последователи на Ню ейдж казват, че светът не е реален, те не твърдят, че светът не съществува. Това, което имат предвид, е, че „крайната реалност е не светът, а духът или цялото, което минава през света. Светът и цялото материално съществуване е ниско трептене на духовната материя, която е бог. Повечето последователи на Ню ейдж казват, че бог създаде света от себе си, като част от своята същност.“⁴

ПОСЛЕДОВАТЕЛИТЕ НА ДВИЖЕНИЕТО ПРИЕМАТ ЗАКОНА ЗА КАРМАТА И ПЕРАЖДАНЕТО

Като отричат напълно разликата между добро и зло и не смятат, че са грешни в библейския смисъл на думата, идеолозите на Ню ейдж все пак проявяват интерес към бъдещия живот. Много от тях смятат, че прераждането става от по-нисша към по-висша форма на живот или обратно. Други приемат, че душата само преминава от един човек в друг. Дъглас Гротуис пише: „Учението за превъплъщението във вида, в който е представено в индуизма и будизма, се нарича преселване на душите и обхваща всички форми на живот. Западните мислители пренебрегват този детайл и разкрасяват самата идея с надеждите за самоусъвършенстване. Според изходното източно учение в резултат на превъплъщението в следващия си живот човек може да стане куче, крава или комар, което е по-малко привлекателно от онова, което обещават разсъжденията за по-пълно реализиран човешки потенциал.“⁵

ОЩЕ НЯКОИ ВЪЗГЛЕДИ, ОТСТОЯВАНИ ОТ ПОСЛЕДОВАТЕЛИТЕ НА НЮ ЕЙДЖ

Те заимстват от източните религии и идеята за „контактите“, т.е. търсене на връзка с отвъдното. „Като оставят традиционните медиуми на едно стъпало по-долу по стълбицата на окултните науки, контактаторите обявяват, че техните тела са използвани от същества или духове, обитавачи друго измерение...“⁶

В разбирането си за личността на Исус Христос движението следва модела на гностицизма от I в. Според гностиците Исус е нещо отделно от Христос. Христос е духовен принцип, който се съединява с човека Исус. „Някои представители на Ню ейдж изпитват известно уважение към Христос, но повечето не правят разлика между Него и който и да било друг религиозен водач.“⁷

Що се отнася до източника на авторитета, в Ню ейдж учат своите последователи, че „истината“ е вътре в тях, но „истината“ има различни значения. Думата „истина“ се употребява за относителни преживявания, така че резултатът от всяко преживяване след това е наречен „истина.“⁸ Отстоява се принципът: „Твоите преживявания не могат да бъдат лъжливи, тъй като ти си бог.“⁹

Сред най-популярните имена в движението са Елена Блаватска, Алис Бейли, Фрийтоф Капра, Ейбрахам Маслоу, Мерилин Фъргюсън, Шърли Маклейн.

Ню ейдж намира прием в научните кръгове, сред артистичните среди, в училищата чрез школи за йога и медитация. Идеите му могат да се открият в множество филми и книги.

„Възникването и развитието на Ню ейдж движението през XX в. се смята от индийските гуру за най-големия успех в тяхното нашествие в духовния мир на християнската цивилизация. В него те виждат осъществяване на идеята на Махатма Ганди за обединяване на индуизма и християнството и създаването на нова световна религия. Ето защо те го смятат за истинския баща на движението. За тях Ню ейдж движението е религията на XXI век.“¹⁰

Според Джеймс Сайър светогледът на Ню ейдж е пронизан от

Съвременният човек се подвежда по същата сатанинска примамка:

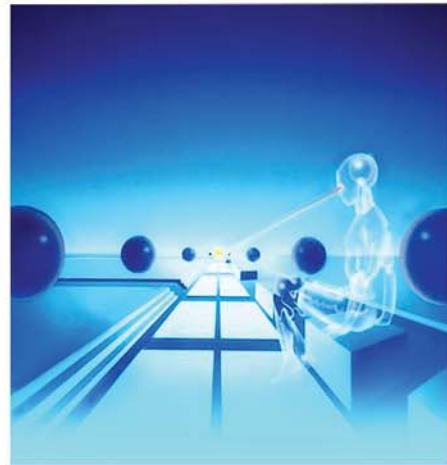
"Ще бъдете като Бога" (Бит. 3:5)

вътрешни противоречия. Първата сериозна трудност идва от разбирането за природата на реалността и природата на истината. „Тези хора приемат езика на всички системи в реалността - езика на магьосничеството и науката, на астрологията и философията, на въздействието на опитите и реалността на събуждането, на психозата и нормалното състояние - и гледат на тях като на еднакво валидни описания на реалността... Всяка система е еднакво валидна, тя трябва само да издържи проверката на опита, а опитът е личен.“¹¹ Така те не са способни да разберат какво представлява реалността. Могат да познават само това, което преживяват.

Второто противоречие в светогледа на Ню ейдж идва от анимизма: последователите му вярват в полубожества и демони, които населяват вътрешните пространства на разума. „Наречете ги проекции на душата или духове от друг порядък на реалността. И в двата варианта те се срещат в Ню ейдж и трябва да се усмиряват чрез ритуали или да се контролират чрез заклинания. Движението отваря отново една врата, затворена откакто християнството прогони демоните от лесовете, демитологизира естествения свят и по принцип отхвърли мрачния възглед, свързан с изключителен интерес към събитията около падналите ангели от царството на Сатана.“¹²

Третата трудност е в това, че отсъствието на съвършен личностен Бог прави невъзможна етиката, защото: „Или не съществуват никакви ценности във вселената, или Бог е неотделим от всички нейни изяви и на равнището на космоса различие между добро и зло изчезва... Ако Азът е цар, защо да се тревожим за етиката? Царят не може да сгреша. Ако Азът е удовлетворен, това е достатъчно. Такава концепция допуска откровена жестокост. С други думи, светогледът на Ню ейдж става жертва на всички капани на ... егоизма.“¹³

Огромният брой последователи на движението още веднъж показва

колко манипулируемо същество е човекът. Независимо от това, че притежава значително количество знания за света и за себе си, той е особено уязвим за лъжа и манипулация, точно както предците му в рая. Съвременният човек се подвежда по същата сатанинска примамка: „Ще бъдете като Бога“ (Бит. 3:5). Грешката е, че като усеща липсата на Бога, той Го търси в погрешна посока, защото пренебрегва ориентира, който му е оставен от самия Бог за това - Неговото Слово. Въпреки горчивия си опит от невъзможността да се ориентира в по-низщата сфера - в естествения си душевен живот, - човекът поставя за критерий на истината и в по-висшата духовна сфера сам себе си, своите преживявания. И тук стига далеч - до връзка със Сатана. Докато се лъже, че е Бог, попада под властта на най-древния си враг и манипулатор, чиято цел е да унищожи колкото може повече хора, защото е „открай време човекоубиец“ (Йоан 8:44).

Светлана Тригорова

¹ Асенов, Б. Религиите и сектите в България. С., 2002.

² Макдауъл, Дж., Д. Стюарт. Заблудата. С., ДАР, 1993.

³ Пак там.

⁴ Пак там.

⁵ Гротуис, Д. Unmasking the New Age. Цит. по Бери, Х. Во что они верят. Москва, 1994.

⁶ Хакет, Ramtha, a Voice From Beyond. - Newsweek, Dec. 15, 1986.

⁷ Макдауъл, Дж., Д. Стюарт. Заблудата. С., ДАР, 1993.

⁸ Пак там.

⁹ Маклейн, Ш. Dancing in the Light, p. 358. Цит. по Макдауъл, Дж., Д. Стюарт. Заблудата. С., ДАР, 1993.

¹⁰ Асенов, Б. Религиите и сектите в България. С., 2002.

¹¹ Сайър, Дж. Вселената до нас. С., Нов човек, 1993.

¹² Пак там.

¹³ Пак там.